

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/321/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621200920
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1621200920.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. U., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, 901 01 Malacky, dieťa rodičov: matky - B. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. nám. XXX/XX, XXX XX X., zastúpenej JUDr. Róbertom Šegedom, advokátom so sídlom Záhorácka 1899/11A, 901 01 Malacky, a otca - X. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. G. XX, XXX XX A., v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti rozhodnutiu Okresného súdu Malacky č.k. 8P/33/2021-48, zo dňa 21.05.2021 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa vo výroku o zverení maloletého a určení výživného na maloletého **p o t v r d z u j e**.

Vo výroku o úprave styku sa m e n í tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým A. U., nar. XX.XX.XXXX, na čas do nadobudnutia právoplatnosti meritórneho rozhodnutia v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 8P/33/2021, každý páry kalendárny týždeň v roku od piatka 17.00 hod. do nedele 17.00 hod., tak, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého je miesto bydliska matky a každý kalendárny týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.30 hod., tak, že otec je oprávnený maloletého preberať v predškolskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje a odovzdávať matke v mieste jej bydliska, v prípade že sa maloletý v určený deň nebude nachádzať v predškolskom zariadení, miestom jeho prevzatia je miesto bydliska matky.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 8P/33/2021-48, zo dňa 21.05.2021 na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 8P/33/2021, dočasne zveril maloletého A. U., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť platiť výživné na maloletého k rukám matky vo výške 150 eur mesačne počnúc vydaním neodkladného opatrenia, styk otca s maloletým upravil každý páry kalendárny týždeň v roku od piatka 17.00 hod. do nedele 17.00 hod., za miesto prevzatia a odovzdania maloletého určil aktuálne bydlisko maloletého.

2. Súd prvej inštancie takto rozhodol po oboznámení sa s návrhom matky, pripojených listín a obsahu spisu, vychádzajúc zo zákonných predpokladov formulovaných v ustanoveniach o neodkladných a iných opatreniach, § 367 ods. 1, § 361, § 366, zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový priadok (ďalej CMP), § 324 ods. 1, 2, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1,2, zák. č. 160/15 Z.z. Civilný sporový priadok (ďalej CSP), dospejúc k záveru o splnení podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia v matkou požadovanom smere. Uviedol, že zo skutočností uvedených v návrhu vyplýva naliehavosť dočasnej úpravy na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky a určenia výživného na maloletého v nevyhnutnej miere (§ 366 CMP) ako aj úprava styku otca s maloletým. Za nepochybné považoval,

že medzi rodičmi, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti od marca 2020, dochádza v otázke osobnej starostlivosti o maloletého k vážnym nezhodám, v dôsledku ktorých sa rodičia nevedia dohodnúť na stabilnom výchovnom prostredí pre maloletého. Z matkou priložených listinných dôkazov mal za preukázané, že v súčasnosti je komunikácia medzi rodičmi vážne narušená, otec používa voči matke vulgárnu komunikáciu, ktorá spolu s neschopnosťou rodičov dospieť k nejakej (aspoň dočasnej) dohode má negatívny vplyv na maloletého. Mal za to, že vzhľadom na útlý vek maloletého a stabilitu jeho výchovného prostredia je potrebné, aby do času prijatia meritórneho rozhodnutia mal upravený režim starostlivosti ako aj kontaktu s oboma rodičmi. Vzhľadom na doposiaľ vykonávanú osobnú starostlivosť matky o maloletého, ktorá zabezpečuje aj všetky jeho potreby (podľa vyjadrenia matky otec na výživu maloletého ničím neprispieva), dočasne zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti a zdôraznil, že týmto rozhodnutím nie sú dotknuté rodičovské práva otca. Vysvetlil účel neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP a určil otcovi povinnosť platiť na maloletého výživné v nevyhnutnej miere dôvodiac, že otec na výživu maloletého k rukám matky neprispieva, resp. iba na výslovné požiadanie matky uhradí poplatky za škôlku. Za dôvodné považoval upraviť aj styk otca s maloletým, keď z návrhu matky a komunikácie medzi rodičmi je zrejmé, že aj táto otázka je medzi rodičmi sporná, otec nerešpektuje dohody a režim maloletého. Upravený rozsah styku považoval za postačujúci, keď matka nenamieta starostlivosť otca o maloletého a ani vzťah medzi nimi. Do pozornosti rodičom dal, že otázka komplexnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému bude predmetom dokazovania v konaní vo veci samej.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie otec, navrhujúc uznesenie súdu prvej zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a súčasne nariadiť neodkladné opatrenie maloletého na čas do meritórneho ukončenia konania vo veci samej zveriť do jeho osobnej starostlivosti, matke určiť povinnosť platiť výživné na maloletého 150 eur mesačne a styk matky s maloletým upraviť každý páry kalendárny týždeň od piatka 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. Tvrdenia matky označil za účelové s cieľom úmyselne ho poškodiť v uplatňovaní rodičovských práv a povinností, aby sa nemohol podieľať v plnom rozsahu na starostlivosti o maloletého. Uviedol, že od kedy sa matka odsťahoval zo spoločnej domácnosti v roku 2020, až do novembra 2020 vynakladal značné úsilie na obnovu partnerského spolužitia aj vzhľadom na nepriaznivý vplyv ich rozchodu na maloletého. Uviedol, že vedie riadny život, zabezpečuje všetky potreby maloletého pre jeho priaznivý vývoj, čoho dôkazom je ich vzájomne vytvorený blízky citový vzťah. Maloletý s ním rád trávi čas, aj podľa vyjadrení matky sa opakovane pýta, kedy pôjde za ním. Uviedol, že asi pol roka dochádza k častým nezhodám medzi rodičmi na podstatných skutočnostiach vo veciach starostlivosti o maloletého, predovšetkým na dobe, kedy a ako dlho bude maloletý v jeho opatere, matka nechce dopriať maloletému dostatočný styk s ním ani so starými rodičmi. Uviedol, že sa s matkou dohodol na uzavretí Dohody o triedavej osobnej starostlivosti o maloletého, ktorú predložila na schválenie súdu, avšak pred jej konečným ustálením sa matka rozhodla situáciu riešiť jednostranným podaním. Nesúhlasil s tvrdením, že si neplní svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému, ktorému zabezpečuje a znáša výdavky na výživu, voľnočasové aktivity a uhrádza náklady spojené s materskou školou, alebo uhrádza náklady na lieky a liečbu počas jeho choroby, matky sa pýta, či maloletý niečo nepotrebuje. Má obavy, či je matka schopná v dostatočnej miere zabezpečiť vývoj a zdravie maloletého, keď mu ho v poslednej dobe odovzdala chorého, tiež minimálne v jednom prípade odovzdala maloletého pred dokončením liečby do materskej školy. Nesúhlasil s tvrdením matky, že by nedodržiaval ich dohody o starostlivosti o maloletého, že maloletého preberá zo škôlky proti súhlasu matky, čo má byť dôsledok poruchy správania maloletého, ktoré chce matka riešiť pomocou psychológa. Matka mu pravidelne bráni v starostlivosti o maloletého, nesúhlasí s tým aby ho vzal na dovolenku. Uviedol, že maloletý okrem matky je úzko naviazaný aj na neho a rád s ním trávi čas, rovnako aj s jeho rodičmi. Poukázal na konanie matky, ktorá voči nemu podala oznámenie o spáchaní priestupku proti spoločenskému nažívaniu na OR PZ v Malackách, predovšetkým za účelom poškodiť mu v prípadnom súdnom konaní vo veci maloletého. V súvislosti s nepravdivým tvrdením matky podal dňa 14.06.2021 na Okresnej prokuratúre Malacky na matku trestné oznámenie za spáchanie trestného činu podľa § 373 ohováranie a § 375 poškodzovanie cudzích práv.

4. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu navrhla odvolanie a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Uznesenie súdu prvej inštancie považovala za zákonné a dôvodné. Uviedla, že aj otec potvrdzuje jej tvrdenia o pretrvávajúcich vzájomných nezhodách vo veciach spoločnej výchovy a starostlivosti o maloletého. Nesúhlasila s tvrdením otca o jej účelovom postupe s cieľom mu škodiť. Uviedla, že otec súdom určené výživné neplatí,

avšak styk s maloletým dodržiava a nerozporuje. Svoje tvrdenia neosvedčil a sám uvádza, že dôkazy predloží až na dožiadanie súdu.

5. Kolízny opatrovník žiadal v záujme maloletej uznesenie súdu prvej inštancie ako správne potvrdiť.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné čiastočne.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

12. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Formou procesného inštitútu neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je možné nariadiť platenie výživného výlučne iba v nevyhnutnej miere. To znamená, že výživné určené neodkladným opatrením nevychádza z pomerov rodičov a maloletého dieťaťa zisťovaných v zmysle hmotnoprávneho predpisu (Zákon rodine), čo je povinnosťou meritórneho konania, ale zo skutočností vyplývajúcich zo samotného návrhu, resp. jeho príloh. Celkové pomery, ktoré determinujú spôsobilosť primárneho rodiča poskytovať dieťaťu výživu, sú rovnako ako u druhého rodiča, predmetom dokazovania v konaní vo veci samej. Výživné neodkladným opatrením nemožno preto určiť na základe predpokladaných pomerov povinného rodiča, ale len v miere nevyhnutnej pre zabezpečenie základných existenčných potrieb dieťaťa. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP je rozsah výživného, ktorý sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí. Neodkladným opatrením nerozhoduje súd o výške výživného podľa schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča a ani podľa celkových odôvodnených potrieb maloletých detí. Uvedeným zákonným ustanovením mal zákonodarcu na mysli uloženie povinnosti rodičovi, ktorého zákonná vyživovacia povinnosť nebola doposiaľ súdnym rozhodnutím upravená, platiť výživné v takej miere, aby výživa dieťaťa nebola žiadnym spôsobom ohrozená.

13. Pokiaľ ide o odvolacie dôvody otca v otázke zverenia maloletého na tieto odvolací súd prihladať nemohol, otec neosvedčil nevhodnosť výchovného prostredia vytvoreného matkou ani jej nedostatočné či dokonca závažné pochybenia pri výkone osobnej starostlivosti o maloletého. Otcom uvádzané dôvody odvolania, bez ich akéhokoľvek osvedčenia nemali za následok úvahu odvolacieho súdu o potrebe zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie v ním navrhovanom smere. Odvolací súd sa so závermi súdu prvej inštancie v otázke dočasného zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matke stotožnil. Rodičia sa na výchovnom prostredí a výkone osobnej starostlivosti nevedia dohodnúť, čo môže u maloletého v jeho útlom veku vyvolávať pocity neistoty, pričom napätie vyplývajúce z konfliktu rodičov a neprimeranej a nedostatočnej komunikácie môže negatívne vplyvať na zdravý vývoj maloletého. Odvolací súd však na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súdom prvej inštancie upravený styk nepostačuje na poskytnutie dostatočného priestoru na primeraný výkon osobnej starostlivosti otca o maloletého a rozvíjanie ich vzájomných väzieb. Z vyjadrení oboch rodičov vyplýva, že rodičia sa na styku otca s maloletým dohodnúť nevedia, ale aj to, že otec sa s maloletým stretával aj počas pracovných dní v

týždni, preto úpravu styku počas dvoch víkendov mesiaci nemožno považovať za dostatočnú. Odvolací súd vyhodnotiac otcom tvrdené skutkové okolnosti, ktoré matka nerozporovala (dobrý vzťah maloletého s otcom, preberanie otcom v predškolskom zariadení, schopnosť otca sa o maloletého postarať), zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti úpravy styku a upravil ho v širšom rozsahu. Otec, ktorý sa v konaní vo veci samej tiež uchádza o osobnú starostlivosť o maloletého, počas takto upraveného styku bude mať zabezpečený primeraný priestor na starostlivosť o maloletého nielen počas víkendov, ale aj počas pracovných povinností v pracovných dňoch, ktorej výkon napokon bude môcť v konaní vo veci samej súd prvej inštancie pri konečnom rozhodnutí vyhodnotiť. V posudzovanom prípade vychádzajúc z obsahu spisového materiálu, dôvodov odvolania otca a ním pripojených listín, sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie aj o splnení podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia určením výživného na maloletého, ktoré okolnosti otec vo svojom odvolaní nijako nerozporoval. Svoje tvrdenia, že si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému v dostačujúcej miere a dobrovoľne plní, neosvedčil. Za stavu, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, osobnú starostlivosť o maloletého po rozchode rodičov vykonáva matka a otec v odvolacom konaní neosvedčil plnenie si vyživovacej povinnosti v nevyhnutnej miere, odvolací súd súladne s prijatým záverom súdu prvej inštancie uvádza, že určenie výživného na maloletého podľa § 366 je dôvodné. Výšku výživného na maloletého otec v odvolaní osobitne nenamietal.

14. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil vo výroku o zverení maloletého, vo výroku o výživnom a úprave styku otca s maloletým ho zmenil podľa § 388 CSP.

15. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).